

SZLAK ŁÓDZI MIASTA FILMU UNESCO ŁÓDŹ OSCAROWA

SZLAK ŁÓDZI MIASTA FILMU UNESCO

Szlak pozwala odkryć filmowe dziedzictwo Łodzi, jedyne miasta w Polsce należącego do sieci miast kreatywnych UNESCO w dziedzinie filmu. Przemierzając Szlak możecie dotrzeć do miejsc, w których powstały sceny z najważniejszych dzieł w historii polskiej kinematografii. Poznając filmową Łódź można skorzystać z propozycji miejskich spacerów lub samodzielnie eksplorować miasto wg tytułów filmów lub listy filmowych lokacji.

ŁÓDŹ OSCAROWA – to pierwszy spacer, który zaplanowano w ramach Szlaku. Czy wiesz, że to właśnie w Łodzi powstały wszystkie polskie filmy uhonorowane nagrodą Amerykańskiej Akademii Filmowej?

Poznaj niezwykłą tradycję filmowej Łodzi przemierzając miasto śladami największych tytułów: **Idy** Pawła Pawlikowskiego, **W ciemności** Agnieszki Holland, **Powidoków** i **Ziemi obiecanej** Andrzeja Wajdy, a także kultowych animacji – **Tango** Zbigniewa Rybczyńskiego oraz **Piotrusia i Wilka** Suzie Templeton powstałych w Studio Se-ma-for. Na trasie spaceru nie tylko odwiedzisz łódzkie lokacje, które pojawiły się na ekranie w oscarowych tytułach, ale będziesz miał szansę zobaczyć oryginalną statuetkę Oscara!

Na przejście trasy spaceru potrzeba minimum **2 godzin**.
W tym czasie odwiedzimy następujące lokacje:

1 UL. DOWBORCZYKÓW 13

Ida, reż. Paweł Pawlikowski, 2013

Oscar w kategorii najlepszy film nieanglojęzyczny

W kamienicy mieściło się mieszkanie Wandy Gruz (Agata Kulesza), ciotki głównej bohaterki. W przeddzień złożenia swoich ślubów zakonnych Wandę niespodziewanie odwiedza Anna (Agata Trzebuchowska). W trakcie rozmowy Anna dowiaduje się od ciotki, że jest Żydówką i naprawdę nazywa się Ida Lebenstein. Później lokacja jeszcze wielokrotnie pojawia się na ekranie. Po śmierci Wandy w mieszkaniu przez jakiś czas mieszka także Ida, starając się posmakować świeckiego życia.

fot. Sylwester Kaźmierczak

2 UL. TARGOWA 1/3 - ECI ŁÓDŹ

W znajdującym się obecnie na terenie kompleksu EC1 Łódź budynku Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej swoją siedzibę miało studio Se-Ma-For Produkcja Filmowa. Było ono kontynuatorem tradycji Studia Małych Form Filmowych, w którym powstało **Tango** Zbigniewa Rybczyńskiego, nagrodzone Oscarem w kategorii najlepszy krótkometrażowy film animowany. Se-Ma-For to także koproducent nagrodzonego Oscarem w tej samej kategorii **Piotrusia i wilka**, animacji lalkowej w reżyserii Suzie Templeton. To właśnie w łódzkim studio powstały lalki wykorzystane w tym filmie.

Fragment kadru z filmu **Piotruś i Wilk**

3 UL. PIOTRKOWSKA 72 - HOTEL GRAND

Zimna wojna, reż. Paweł Pawlikowski, 2018

Nominacja do Oscara w kategoriach: najlepszy film nieanglojęzyczny, najlepsza reżyseria, najlepsze zdjęcia

Rozpoznanie Grand Hotelu w **Zimnej wojnie** jest nie lada wyzwaniem. Do zdjęć wykorzystano pomieszczenia na co dzień niedostępne dla gości hotelu. Dawna sala teatralna posłużyła za scenografię paryskiego klubu L'Eclipse, w którym po ucieczce za „żelazną kurtynę” grywał Wiktor i który kilkakrotnie był odwiedzany przez bohaterów filmu. Pomieszczenie znajdujące się na tyłach hotelu (róg ulic Hotelowej i Traugutta) zagrało natomiast wnętrze Café Le Balto, w której Wiktor po raz pierwszy po swoim wyjeździe spotkał się z Zulą.

fot. Łukasz Bąk

4 UL. MONIUSZKI 4A - YMCA

Powidoki, reż. Andrzej Wajda, 2016

Polski kandydat do Oscara w kategorii najlepszy film nieanglojęzyczny

YMCA jest miejscem, w którym studenci Władysława Strzemińskiego (Bogusław Linda) organizują wystawę swoich prac, ponieważ żadna inna galeria nie wyraziła zgody na ich pokazanie. Zanim wspólnie ze swoim profesorem dotrą na ekspozycję, ta zostaje zniszczona przez grupę UB-eków.

fot. Anna Włoch

5 AL. KOŚCIUSZKI 1 - KAMIENICA PINKUSA

Zimna wojna, reż. Paweł Pawlikowski, 2018

Nominacja do Oscara w kategoriach: najlepszy film nieanglojęzyczny, najlepsza reżyseria, najlepsze zdjęcia

W filmie Pawła Pawlikowskiego kamienica zagrała przede wszystkim wnętrza francuskich mieszkańców, choć nie tylko. Zrealizowano w niej również scenę rozgrywaną się w pociągowej toalecie. Na potrzeby realizacji **Zimnej wojny** przestrzeń budynku zainscenizowano jako mieszkanie Michela (Cédric Kahn), reżysera i przyjaciela Wiktora (Tomasz Kot). W owym mieszkaniu odbywa się pamiętne przyjęcie po premierze filmu Michela, podczas którego Zula (Joanna Kulig) poznaje towarzyszką śmietankę francuskiej stolicy. We wcześniejszej scenie wnętrza kamienicy zagrały także mieszkanie kochanki Wiktora – Juliette (Jeanne Balibar), do którego wraca on po spotkaniu z Zulą w kawiarni Le Balto oraz posłużyły za scenerię sceny miłosnej rozgrywanej się w paryskim hotelu.

fol. Łukasz Bąk

6 UL. WIĘCKOWSKIEGO 36 - MUZEUM SZTUKI W ŁODZI

Powidoki, reż. Andrzej Wajda, 2016

Polski kandydat do Oscara w kategorii najlepszy film nieanglojęzyczny

Muzeum Sztuki widzimy w jednej z końcowych scen filmu Wajdy, kiedy Strzeżewski (Bogusław Linda) wraz z córką Niką (Bronisława Zamachowska) wiozą sankami prace artysty, aby złożyć je tam w depozycie i w ten sposób ocalić przed zniszczeniem ze strony reżimu.

fol. Anna Włoch

7 UL. GDAŃSKA 32 - AKADEMIA MUZYCZNA IM. GRAŻYNY I KIEJSTUTA BACEWICZÓW W ŁODZI

Ziemia obiecana, reż. Andrzej Wajda, 1974

Nominacja do Oscara w kategorii najlepszy film nieanglojęzyczny

W **Ziemi obiecanej** obecną siedzibę Akademii Muzycznej podziwiać możemy przynajmniej sześciokrotnie. Po raz pierwszy na ekranie jej wnętrza pojawiają się w jednej z sekwencji otwierających film. Herman Bucholc (Andrzej Szalawski) wraz z żoną (Jadwiga Andrzejewska) modlą się po niemiecku w swojej rezydencji.

Sala koncertowa Akademii została w filmie wykorzystana jako kantor fabryki Bucholca, w którym rozgrywane są trzy inne sceny. W pierwszej z nich Karol Borowiecki (Daniel Olbrychski) upomina kantorowego praktykanta von Horna (Piotr Fronczewski), że jego zadaniem jest praca w interesie fabryki, a nie okazywanie miłosierdzia kobiecie, której mąż zginął w wypadku w zakładzie. W kolejnej, po wypadku

w hali produkcyjnej, Karol rozmawia z Bucholcem, który dowiedział się o planach otwarcia fabryki Borowieckiego. Ostatnią sceną w tej lokacji jest ta, w której wyprowadzony z równowagi von Horn nie przebiegając w słowach wygarnia Bucholcowi co o nim myśli. Po wyjściu Horna oniemiały początkowo Bucholc zaczyna wściekle okładać laską Augusta, swojego służącego (Mieczysław Waśkowski).

W filmie pojawia się także ogród otaczający pałac oraz reprezentacyjny podjazd od strony ulicy 1 Maja. Ten pierwszy stanowi scenerię bezpruderyjnego przyjęcia zorganizowanego u Kesslera (Zbigniew Zapasiewicz). Gdy Karol odnajduje wśród uczestników przyjęcia Moryca stara się przekazać mu wiadomość o podniesieniu ciała na bawełnę. W tym celu otrzeźwia go przed wejściem do pałacu Kesslera.

fol. Renata Pajchel © WFDiF

8 UL. OGRODOWA 17 - HOTEL VIENNA HOUSE ANDEL'S

Ziemia obiecana, reż. Andrzej Wajda, 1974

Nominacja do Oscara w kategorii najlepszy film nieanglojęzyczny

Budynek, w którym obecnie mieści się hotel Aniel's jest częścią dawnego fabrycznego imperium Izraela K. Poznańskiego. Budynek dawnej przędzalni zakładów Poznańskiego w filmie Wajdy został wykorzystany jako fasada fabryki Bucholca. To w tym miejscu rozgrywa się jedna z najbardziej znanych scen filmu i powieści – hrabia Trawiński (Andrzej Łapicki) po niepomysłnej rozmowie z Borowieckim w sprawie pożyczki wychodzi z fabryki i spotyka na ulicy Halperną (Włodzimierz Boruński), który zachwala miasto. Po tej rozmowie hrabia, który wcześniej bezskutecznie starał się o pożyczkę u Borowieckiego, wsiada do dorożki i odbiera sobie życie strzałem w głowę (ostatnie ujęcie zostało nakręcone w Pabianicach). Wcześniej w tym samym miejscu von Horn, praktykant Bucholca, radzi młodej wdowie pozwać zakład o odszkodowanie w związku ze śmiercią męża poniesioną podczas pracy w fabryce.

Po śmierci Bucholca oglądamy ujęcia spacerującego wzdłuż murów fabryki służącego - Augusta, który prowadzi pusty wózek właściciela fabryki.

fol. Renata Pajchel © WFDiF

9 UL. OGRODOWA 15 - MUZEUM MIASTA ŁODZI

W Muzeum Miasta Łodzi zobaczyć można **statuetkę Oscara** – nagrody Amerykańskiej Akademii Filmowej - przyznanej twórcom filmu o życiu Artura Rubinsteina **L'Amour de la vie (Kocham życie)**. Pałac Poznańskiego pojawia się również m. in. w **Ziemi obiecanej** Andrzeja Wajdy.

fot. Renata Pajchel © WFDiF

10 PARK STAROMIEJSKI - OKO ŚLEDZIA

W ciemności, reż. Agnieszka Holland, 2011

Nominacja do Oscara w kategorii najlepszy film nieanglojęzyczny

Większość scen w filmie Agnieszki Holland rozgrywających się w kanałach zrealizowano ze względów praktycznych w studio. Jednak kilka z nich powstało w autentycznym kanale rzeki Łódki znajdującym się pod Parkiem Staromiejskim. W filmie kanał Łódki pojawia się w trzech momentach. Kiedy rozpoczyna się masakra w lwowskim getcie Leopold Socha (Robert Więckiewicz) i Szczepiek (Krzysztof Skonieczny) spotykają w kanałach szukających ratunku Żydów. Prowadzą grupę Ignacego Chigera (Herbert Knaup) w bezpieczne miejsce.

Poza tą sceną dwukrotnie widzimy na ekranie wejście do kanału – gdy Poldek pozwala małej Krysi Chiger (Milla Bańkiewicz) spojrzeć przez wąż na lwowską ulicę (choć sama ulica to już okolice Rybku w Piotrkowie Trybunalskim) dowiaduje się od Ignacego Chigera, że ten nie może dłużej płacić za schronienie, bo nie ma już więcej pieniędzy. Kilka scen wcześniej Poldek i Mundek (Benno Fürmann) podchodzą do wyjścia udając się na powierzchnię w poszukiwaniu Mani.

fot. Robert Pałka, © Schmidt Katze Filmkollektiv, WFDiF, The Film Works

Szlak powstał z inicjatywy **Urzędu Miasta Łodzi**. Jest on realizowany przez **EC1 - Łódź Film Commission**, we współpracy z **Narodowym Centrum Kultury Filmowej**, **Łódzką Organizacją Turystyczną** i **PTTK Oddział Łódzki im. Jana Czeraszewicza** w ramach projektu **Łódź Miasto Filmu UNESCO**.

„EC1 Łódź - Miasto Kultury” w Łodzi
NIP: 7251972744
ul. Targowa 1/3
90-022 Łódź